

PŘEHLED SZBP EU

Hlavní body agendy SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

Obsah:

<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	4
Palestina: vláda národní jednoty	4
Konference EU a Východního partnerství: digitální trh a e-vládnutí	5
K íránské jaderné dohodě	6
Summit EU-Indie	7
Zasedání společné komise EU-Pákistán	9
Partnerství EU-Kyrgyzstán, prezidentské volby	9
K situaci v Iráku, nová mise SBOP	10
Zasedání FAC: Severní Korea, lidská práva	12
FAC: uprchlická krize v Myanmaru/Barmě a Bangladéši	14
Posilování obrany a bezpečnosti EU: vnitřní bezpečnost, PeSCo, CARD	15

Přehled SZBP

1. – 31. říjen 2017

autor: Martin Kuta, Tereza Pudelová, Ladislav Zemánek

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: Přehled SZBP EU
Název: Evropská unie a politika rozšíření; Hlavní body agendy SZBP EU; Dokumenty SZBP EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4263
Autoři: Kuta, M., Pudelová, T., Zemánek, L.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=2
Číslo: Přehled SZBP	První vydání edice: leden 2005
Datum: 1. – 31. říjen 2017	Frekvence vydání edice: měsíčně
Klíčová slova: SZBP; SBOP; ESVČ/EEAS; jaderný; Írán; summit; Indie; Pákistán; Východní partnerství; Kyrgyzstán; sankce; obrana; lidská práva; uprchlický	Zaměření: přehledy Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

OBSAH

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU	4
Palestina: vláda národní jednoty _____	4
Konference EU a Východního partnerství: digitální trh a e-vládnutí _____	5
K íránské jaderné dohodě _____	6
Summit EU-Indie _____	7
Zasedání společné komise EU-Pákistán _____	9
Partnerství EU-Kyrgyzstán, prezidentské volby _____	9
K situaci v Iráku, nová mise SBOP _____	10
Zasedání FAC: Severní Korea, lidská práva _____	12
FAC: uprchlická krize v Myanmaru/Barmě a Bangladéši _____	14
Posilování obrany a bezpečnosti EU: vnitřní bezpečnost, PeSCo, CARD _____	15

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

Palestina: vláda národní jednoty

Popis problematiky

Blízkovýchodní mírový proces je součástí širší agendy EU rozvoje spolupráce v jednotlivých regionech světa. V globální strategii EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (EUGS) jsou zmíněny možnosti a nástroje řešení blízkovýchodního mírového procesu, především pak dialog mezi Izraelem a Palestinou a dosažení dvoustátního uspořádání dle mezinárodních závazků.¹ EU proto dlouhodobě kritizuje snahy Izraele o rozšiřování výstavby židovských osad na územích, která podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN mají připadnout Palestinskému státu.

Vlastní mírové rozhovory se nacházejí na mrtvém bodě. V roce 2014 opustil mírové rozhovory Izrael. Vadila mu přítomnost radikálního hnutí Hamás.

Na počátku října letošního roku zasedala palestinská vláda premiéra Rami al-Hamdallaha v Gaze. Cílem této události bylo obnovit vnitřní palestinské usmíření, aby oficiální vláda převzala kontrolu také nad pásmem Gazy. Ta přitom představuje oblast, v níž se výrazně radikalizuje obyvatelstvo (i kvůli neschopnosti státu zajistit doručení základních služeb pro občany). Zasedání palestinské vlády v pásmu Gazy bylo prozatím vyvrcholením činnosti, kterou vyvinul k obnovení blízkovýchodního mírového procesu Egypt. Izrael k této události vydal prohlášení, podle něhož neuzná dohodu o usmíření, pokud nedojde k odzbrojení hnutí Hamás, které podporuje Írán a představuje pro existenci Státu Izrael otevřenou hrozbu.² Prezident Palestinské samosprávy Mahmúd Abbas ale uvedl, že usmíření musí proběhnout beze zbytku. Nelze tak umožnit, aby Hamás kontroloval situaci v pásmu Gazy a za dodávku služeb byla odpovědná palestinská vláda.³ Množí se tak pochyby, zda je palestinské usmíření vůbec proveditelné.

Proces usmíření pokračoval i nadále. Dne 12. října podepsali zástupci Hamásu a Fatahu v Káhiře dohodu o usmíření. Součástí dohody má být rozmístění palestinských policistů v území Gazy a převzetí kontroly hraničního přechodu Rafah na hranicích pásma Gazy a Egypta. Egypt rovněž uvedl, že zajistí dodávky paliva do Gazy za účelem výroby elektrické energie. Objevují se ale také názory, které upozorňují, že dohodu je potřeba brát s rezervou a je třeba sledovat především její provádění v pásmu Gazy.⁴

---

¹ K zatím poslednímu vývoji viz Přehled SZBP EU 9/2017, s. 12–13. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138312>.

² Palestinian cabinet convenes in Gaza in move to reconcile with Hamas. Middleeasteye.net [online], 3 October 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: <http://www.middleeasteye.net/news/palestinian-cabinet-convenes-gaza-move-reconcile-hamas-516542579>.

³ Fatah fears it will be 'trapped' by Hamas in Lebanon-style deal in Gaza. Middleeasteye.net [online], 5 October 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: <http://www.middleeasteye.net/news/palestinian-president-concerns-lebanon-style-gaza-and-seeks-full-control-942806041>.

⁴ Hamas and Fatah sign deal to 'finally and forever' rid Palestine of division. Middleeasteye.net [online], 12 October 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: <http://www.middleeasteye.net/news/abbas-hails-final-agreement-palestinian-unity-deal-838135490>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Jednání v institucích EU

Zástupci blízkovýchodního kvartetu (Spojené státy, Ruská federace, EU a OSN) ocenili úsilí, které vyvinul Egypt a vyústilo v jednání palestinské vlády v pásmu Gazy. Kvartet se zasadí o otevření hraničních přechodů do pásma Gazy a zajistí bezpečnostní zájmy Izraele. Obě území, západní břeh Jordánu a pásmo Gazy, se musejí nacházet pod kontrolou a správou legitimní palestinské samosprávy.⁵

Sjednanou dohodu o usmíření mezi Hamásem a Fatahem okomentovala také vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová.⁶ Ve stanovisku uvedla, že se jedná o pokrok v blízkovýchodním mírovém procesu. EU bude sledovat detaily ustanovení dohody a možné důsledky i praktické zavádění opatření do praxe. EU je rovněž připravena poskytnout asistenci při sjednocení Gazy a západního břehu Jordánu pod kontrolou Palestinské samosprávy. Mogheriniová rovněž ocenila roli Egyptu při nedávném jednání.

Konference EU a Východního partnerství: digitální trh a e-vládnutí

Konference o e-vládnutí

V estonském Tallinnu se 4. října uskutečnila konference zaměřená na problematiku e-vládnutí (e-governance) a kybernetické bezpečnosti, a to ve spolupráci Estonského centra pro Východní partnerství (ECEAP), Akademie e-vládnutí (EGA), EK a estonského ministerstva zahraničí. Akce se zúčastnilo na 150 expertů, politiků a zástupců občanského sektoru z Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavska, Ukrajiny i řady zemí EU. Podle místopředsedy EK a komisaře pro jednotný digitální trh Andrusse Ansipa je třeba, aby EU nadále spolupracovala se zeměmi Východního partnerství v oblasti digitální agendy, podporovala rozvoj vysokorychlostního internetu s cílem posílení tamních ekonomik a e-vládnutí a směřovala ke snižování roamingových tarifů.⁷

Setkání ministrů zemí Východního partnerství

Na konferenci navázalo 5. října setkání ministrů zemí Východního partnerství, jehož tématem byla digitální ekonomika. Účastníci zdůraznili význam digitalizace a nutnost harmonizace digitálních trhů států Východního partnerství a jednotného digitálního trhu EU. Ministři na závěr setkání přijali společnou deklaraci, jíž se zavázali k prohlubování vzájemné spolupráce v oblasti elektronické komunikace a infrastruktury, důvěry a bezpečnosti, e-obchodu, digitální kompetence, inovací systémů informačních a komunikačních technologií (ICT), startupů a e-zdraví.⁸

Konference a ministerské setkání byly součástí přípravy 5. summitu Východního partnerství, jenž proběhne 24. listopadu tohoto roku v Bruselu. EU vložila 13 milionů eur do projektu EaPConnect, který má zlepšovat vysokorychlostní digitální spojení mezi šesti zeměmi Východního partnerství a

---

⁵ Statement by the Envoys of the Middle East Quartet. EEAS.europa.eu [online], 28/09/2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/32951/statement-envoys-middle-east-quartet_en.

⁶ Statement by the HR/VP on the agreement regarding intra-Palestinian reconciliation. EEAS.europa.eu [online], 13/10/2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33882/statement-hrvp-agreement-regarding-intra-palestinian-reconciliation_en.

⁷ EU conference aims to bolster cybersecurity and e-Governance in Eastern Partnership countries. EEAS.europa.eu [online], 04/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33248/eu-conference-aims-bolster-cybersecurity-and-e-governance-eastern-partnership-countries_en.

⁸ Second Eastern Partnership Ministerial Meeting on Digital Economy took place in Tallinn. EEAS.europa.eu [online], 18/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34168/second-eastern-partnership-ministerial-meeting-digital-economy-took-place-tallinn_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

probíhajícího v letech 2015 až 2020. Jeho součástí je kupříkladu rozšiřování Wi-Fi sítě pro studenty a vědce či usnadnění jejich přístupu ke globálním vědeckým sítím. Projekt by tak měl znamenat přínos až pro 2 miliony vědců a studentů ve více než 700 institucích. Týká se však i mnoha dalších sfér digitálního trhu.⁹

Dne 6. října 2017 vyvrcholila série tallinnských akcí věnovaných významu digitálních technologií pro rozvoj států i ekonomik konferencí ministrů členských států EU a Evropského sdružení volného obchodu o e-governmentu. Společně podepsali Tallinnskou deklaraci o e-governmentu, v níž se hovoří o potřebě digitalizace státní správy, jejího zefektivnění a zjednodušení pomocí digitálních technologií, o automatické výměně dat napříč členskými státy či posilování kybernetické bezpečnosti.¹⁰

K íránské jaderné dohodě

Popis problematiky

V souvislosti s vývojem na Korejském poloostrově EU zdůrazňuje mírové, politické řešení severokorejského jaderného programu. Na takovém politickém řešení by se mělo účastnit mezinárodní společenství.¹¹ Jako modelový příklad mezinárodního angažmá slouží Írán a jeho jaderný program. Za přispění mezinárodního společenství a EU byl v roce 2015 sjednán Společný plán akcí (*Joint Comprehensive Plan of Action*, JCOAP) obsahující konkrétní závazky a představující smluvní základ pro íránský jaderný program.¹²

Íránská jaderná dohoda je v posledním období zpochybňována ze strany amerického prezidenta Donalda Trumpa, který ji kritizuje a již avizoval, že od dohody odstoupí. Důvodem pro něj je, že Írán finančně podporuje islámský terorismus a nestabilitu na Blízkém východě.¹³

Jednání v institucích

Vysoká představitelka ocenila udělení Nobelovy ceny za mír Mezinárodní kampani za zrušení jaderných zbraní (*International Campaign to Abolish Nuclear Weapons*, ICAN). Uvedla, že nešíření zbraní hromadného ničení a odzbrojování je prioritou EU. V souladu s tímto postojem rovněž přistupuje k řešení situace na Korejském poloostrově.¹⁴

V souvislosti s vyjádřením amerického prezidenta Trumpa ohledně vypovězení íránské jaderné dohody vysoká představitelka Mogheriniová uvedla, že se jedná o klíčový a funkční pilíř mezinárodního rámce nešíření zbraní hromadného ničení. Uvedla také, že Mezinárodní agentura

⁹ EaP Factsheet: EU Develops Digital Economies and Societies in Eastern Partner Countries. EEAS.europa.eu [online], 04/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33250/eap-factsheet-eu-develops-digital-economies-and-societies-eastern-partner-countries_en.

¹⁰ European digital ministers signed the Tallinn Declaration on e-Government. EU2017.ee [online], 06/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <https://www.eu2017.ee/news/press-releases/european-digital-ministers-signed-tallinn-declaration-e-government>.

¹¹ K tomu viz blíže Přehled SZBP EU 9/2017, s. 11–12. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138312>.

¹² K tomu viz blíže Přehled SZBP EU 4/2015, s. 5. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=105376>.

¹³ BORGHER, Julian. Donald Trump expected to abandon Iran nuclear deal next week. TheGuardian.com [online], 6 October 2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2017/oct/06/calm-before-the-storm-trump-set-to-walk-away-from-iran-nuclear-deal>.

¹⁴ Statement by High Representative/Vice-President Federica Mogherini on the award of the 2017 Nobel Peace Prize to the International Campaign to Abolish Nuclear Weapons. EEAS.europa.eu [online], 06/10/2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33446/statement-high-representativevice-president-federica-mogherini-award-2017-nobel-peace-prize_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

pro jadernou energetiku (IAEA) naplňování dohody několikrát přezkoumala a nezjistila odchylné chování Íránu od dohodnutých ustanovení. Dále Mogheriniová uvedla, že Spojené státy nemohou jednostranně odstoupit či vypovědět dohodu, protože se jedná o dohodu posvěcenou rezolucí Rady bezpečnosti OSN.¹⁵ Tématem se zabývali také ministři zahraničí na zasedání Rady pro zahraniční věci 16. října. Přijali stanovisko, podle něhož dohoda představuje výsledek déletrvajícího diplomatického snažení k nešíření a odzbrojení. Dohoda rovněž umožnila zvýšit obchodní výměnu mezi státy EU a Íránem. EU proto vyzývá Spojené státy, aby i nadále plnily závazky vyplývající z podepsané dohody. EU je ale přesvědčena, že nad rámec dohody musí být řešeno vzrůstající napětí v regionu Blízkého východu.¹⁶

Priority EU v oblasti nešíření zbraní hromadného ničení a odzbrojování podle vysoké představitelky jsou:

- Posilování smluvního rámce,
- Mezinárodní zapojení do řešení těchto otázek (Írán, Severní Korea),
- Diplomacie a dialog,
- Podpora technologického vývoje k mírovým účelům,
- Dohled mezinárodních agentur.

Tyto priority uvedla vysoká představitelka Mogheriniová na konferenci k 60. výročí podepsání smlouvy o Evropském společenství pro atomovou energii (Euroatom).¹⁷

Summit EU-Indie

Popis problematiky

Indie představuje pro EU jednoho ze strategických partnerů. Důležitost získává díky své pozici v oblasti Asie, kterou považuje EU za klíčovou pro budoucí prosperitu a bezpečnost světa. Tyto předpoklady jsou také obsaženy v globální strategii EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (EUGS).

Jednání v institucích EU

V pořadí již 14. summit EU-Indie se uskutečnil v Novém Dillí 6. října letošního roku. EU zastupoval předseda Evropské rady Donald Tusk a předseda EK Jean-Claude Juncker. Za indickou stranu se jednání účastnil premiér země Naréndra Módi.

Výsledkem summitu bylo přijetí několika společných deklarácí.

- Společná deklaráce EU-Indie se věnovala otázkám spolupráce v oblasti zahraniční politiky a bezpečnostní spolupráce. V této části představitelé obou stran zdůraznili zájem na propojeném multipolárním světě, podpoře odzbrojování a nešíření zbraní hromadného ničení, spolupráci v oblasti kybernetické bezpečnosti, protiteroristických opatření, námořní bezpečnosti a postupné

---

¹⁵ Remarks by High Representative/Vice-President Federica Mogherini on the latest developments regarding the implementation of the Joint Comprehensive Plan of Action (Iran nuclear deal). EEAS.europa.eu [online], 13/10/2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33922/remarks-high-representativevice-president-federica-mogherini-latest-developments-regarding_en.

Jedná se o rezoluci RB OSN 2231 (2015).

¹⁶ Iran nuclear deal: EU statement on the Joint Comprehensive Plan of Action. Consilium.europa.eu [online], 16/10/2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/16-iran-nuclear-deal-eu-icpoa/>.

¹⁷ Speech by HR/VP Federica Mogherini - 60 Years of Euratom Treaty: Disarmament and Non-Proliferation, new challenges and opportunities. 09/10/2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33573/speech-hrvp-federica-mogherini-60-years-auratom-treaty-disarmament-and-non-proliferation-new_en.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

spolupráci také v otázkách výzkumu vesmíru a podpoře lidských práv. Rovněž se obě strany přihlásily k zájmu o regionální otázky (dění v Myanmaru, především v Arakanském státě a nedávné násilí vůči Rohingům a také podporu afghánské vlády). Indie a EU podporují dohodu o íránském jaderném programu, postoj mezinárodního společenství vůči Severní Koreji, pokračující jednání o syrském a libyjském mírovém procesu a blízkovýchodní mírový proces. Jedině mírovou cestou lze dosáhnout vyřešení konfliktu na východní Ukrajině. Organizace ASEM hraje významnou roli pro regionální bezpečnost.

- Druhá část společné deklarace se věnuje globálním výzvám a multilaterální spolupráci. Obě strany podpořily globální vládnutí prostřednictvím efektivní OSN, jejíž reformu Rady bezpečnosti podpořily. Další platforma pro společnou diskuzi je skupina 20 největších ekonomik světa a Světová obchodní organizace. V rámci těchto platform chtějí řešit body související s agendou pro udržitelný rozvoj 2030, dále globální vládnutí, mezinárodní bezpečnost, stabilitu a růst. Současně jsou obě strany připraveny řešit další rozvoj globální ekonomiky a snižování chudoby. Obě strany se rovněž shodly na pokračování zkoumání možností pokračujícího dialogu o rozvojové spolupráci. EU dále ocenila účast Indie na mírových misích OSN v Africe. Země se bude rovněž účastnit summitu EU-Afrika v roli pozorovatele.
- EU ocenila nedávné snahy indické vlády modernizovat zemi. Obě strany zdůraznily ochotu podílet se na hospodářské spolupráci. Budou rozšířeny a posíleny činnosti v rámci pracovních skupin věnující se jednotlivým oblastem hospodářské spolupráce. Spolupráce by se měla též věnovat nastavení parametrů ochrany investic, vědy, výzkumu a technologií, energetické spolupráci, spolupráci v oblasti migrace a mobility a vzdělání.¹⁸

Další společná deklarace se věnovala spolupráci při boji proti terorismu.¹⁹ Tato deklarace potvrzuje ochotu obou stran spolupracovat v boji proti terorismu. Setkání pracovních skupin v této oblasti spolupráce ocenily obě strany. Spolupráce v protiteroristickém boji musí probíhat také na globální úrovni, i prostřednictvím iniciativ OSN. Obě strany odsoudily teroristické útoky a projevíly shodu na posílení reakcí vůči celosvětově uznaným teroristickým organizacím. Shoda také panovala o nutnosti zavést opatření proti radikalizaci obyvatelstva a především mladých lidí. Za účelem šíření univerzálně platných humanistických idejí je třeba zvýšit intenzitu kontaktů mezi lidmi.

Další deklarace se týkala energetiky a klimatických změn. Obě strany potvrdily význam Pařížské klimatické dohody a její návaznosti na Klimatický a udržitelný rozvoj. V této oblasti jsou obě strany připraveny spolupracovat na dvoustranné bázi i v rámci nadnárodních fór.²⁰

Obě strany dále podepsaly společnou deklaraci o chytrém a udržitelném rozvoji sídel, sídelní struktury a veřejných služeb. První dialog v této oblasti by měl proběhnout na jaře 2018.²¹

---

¹⁸ India-EU Joint statement. Consilium.europa.eu [online], 6 October 2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2017/10/EU-India-joint-statement_pdf/.

¹⁹ India-EU Joint Statement On Cooperation In Combating Terrorism. Consilium.europa.eu [online], 6 October 2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2017/10/EU-India-joint-declaration-on-counter-terrorism_pdf/.

²⁰ EU-India Joint Statement On Clean Energy And Climate Change. Consilium.europa.eu [online], 6 October 2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2017/10/EU-India-joint-declaration-climate-and-energy_pdf/.

²¹ Joint Declaration Between The European Union And The Republic Of India On A Partnership For Smart & Sustainable Urbanisation. Consilium.europa.eu [online], 6 October 2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2017/10/EU-India-joint-declaration-partnership-smart-and-sustainable-urbanisation_pdf/.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Zasedání společné komise EU-Pákistán

Popis problematiky

EU a Pákistán udržují společné politické partnerství. Jeho rozvoj je upraven ve společném EU-Pákistán pětiletém plánu pro angažovanost. Každoročně se společná komise schází EU-Pákistán. Cílem politické spolupráce EU-Pákistán jsou následující oblasti: rozvojová spolupráce, obchod, humanitární asistence, bezpečnost a boj proti terorismu, energetika, životní prostředí, zdravotnictví a veřejné zdraví, doprava, migrace a klimatické změny. Spolupráce se také dotýká obchodních a hospodářských vztahů, jejich posílení, zajištění standardů a zabezpečení přímých investic, podpory lidských práv a pracovních práv. První summit EU-Pákistán se uskutečnil v roce 2009 během českého předsednictví.²²

Dalšími oblastmi spolupráce je technická normalizace, finanční spolupráce, rozvoj venkova, vzdělání a výcvik, vládnutí a lidská práva a humanitární pomoc.²³

Jednání v institucích EU

Zasedání pracovních skupin společné komise EU-Pákistán se uskutečnilo ve dnech 9. – 11. října v Bruselu. Pracovní skupiny se věnovaly tématům vládnutí a demokracie, obchodu a rozvojové spolupráce. V příštím roce dojde k zavádění opatření Plánu strategické angažovanosti; setkání přineslo výměnu názorů na tento plán, o němž budou probíhat jednání na třetím summitu EU-Pákistán v příštím roce. Komise uvítala pokračující spolupráci a ocenila, že v listopadu letošního roku dojde k zasedání dialogu o odzbrojení a nešíření zbraní a protiteroristického dialogu.

Další oblastí jednání byla energetika. S Pákistánem EU zahajuje jednání o systému celních a tarifních preferencí. EU také ocenila sjednání a naplňování dohody o zpětném převzetí. EU rovněž oceňuje podíl Pákistánu na řešení migračních otázek a koncentraci běženců na území země.²⁴

Partnerství EU-Kyrgyzstán, prezidentské volby

Prezidentské volby

Dne 15. října se v Kyrgyzstánu konaly prezidentské volby. Dosavadnímu prezidentovi Atambajevovi letos končí šestiletý mandát a podle platné ústavy jej už nemůže obhajovat. Jeho nástupcem se stane jiný člen vládnoucí Sociálně demokratické strany Kyrgyzstánu Sooronbay Jeenbekov, který zvítězil už v prvním kole se ziskem 54,28 % hlasů.²⁵ Mezinárodní pozorovatelé z Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) sice během voleb odhalili řadu pochybení (nákup hlasů, tlak na voliče apod.), celkový průběh ale ocenili. Poprvé od vzniku samostatného státu totiž proběhly v klidné atmosféře, přičemž jednotliví kandidáti měli šanci na řádnou volební soutěž.

---

²² EU-Pakistan Summit - Joint Statement 17 June 2009. EU2009.cz [online], 16.8.2011 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/cfsp-statements/eu-pakistan-summit---joint-statement-25362/>.

²³ Pakistan and the EU. EEAS.europa.eu [online], 11/05/2016 [cit. 2017-10-23]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/delegations/pakistan/1327/pakistan-and-eu_en.

²⁴ Joint Press Release: European Union-Pakistan Joint Commission and its Sub-groups meet. EEAS.europa.eu [online], 12/10/2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/33778/joint-press-release-european-union-pakistan-joint-commission-and-its-sub-groups-meet_en.

²⁵ Центральная комиссия по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики. Shailoo.gov.kg [online], 18/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <https://shailoo.gov.kg/ru/news/1942/>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Podle pozorovatelů tak volby přispěly k posílení demokratických institucí tím, že umožnily pokojné předání moci.²⁶

EU s odvoláním na zprávu OBSE konstatovala uspokojení z průběhu voleb, třebaže zmínila i přetrvávající potíže. Zdárná realizace volebního procesu je prý výsledkem reformy z posledních let, které stát provedl s podporou EU, a také důkazem toho, že Kyrgyzstán naplňuje závazky plynoucí z Dohody o partnerství a spolupráci. EU vyzvala kyrgyzskou stranu, aby přihlédla k doporučením, jež na základě odhalených pochybení vypracuje OBSE.²⁷

Zahájení jednání o novém partnerství EU-Kyrgyzstán

Dne 9. října 2017 získala EK a vysoká představitelka Mogheriniová mandát pro vyjednání komplexní dohody EU s Kyrgyzstánem. Ta naváže na původní Dohodu o partnerství a spolupráci (PCA), jež byla podepsána v roce 1995 s účinností od roku 1999. Partnerství je podmíněno závazkem Kyrgyzstánu realizovat reformy s cílem posílení demokracie, zajištění základních práv a svobod, vlády práva, nezávislosti justice a udržitelného hospodářského rozvoje.²⁸

EU v Kyrgyzstánu dlouhodobě finančně podporuje rozvojové a reformní projekty. Díky tomu patří mezi největší dárce. Na léta 2014 až 2020 je v rámci Nástroje rozvojové spolupráce (DCI) vyčleněno 184 milionů EUR na rozvoj venkova, vzdělání a vlády práva. V témže období EU investuje dalších 245 milionů eur v rámci regionálních kooperačních programů pokrývajících nejen Kyrgyzstán, ale celý středoasijský region. Dále jsou poskytovány granty ve výši desítek milionů eur ze strany Evropské investiční banky a z příslušných tematických nástrojů, např. Evropského nástroje pro demokracii a lidská práva či Erasmus+. V letech 2012 až 2016 směřovalo nejvíce unijních prostředků do rozvoje vzdělání (21,3 %), demokracie, lidských práv, vlády práva (20,6 %) a venkova (20,4 %).²⁹

Kyrgyzstán je od května 2015 také členským státem Eurasijské ekonomické unie (EEU), která oficiálně vznikla 1. ledna téhož roku jako prostor volného pohybu zboží, služeb, kapitálu a pracovní síly s ambicí harmonizace hospodářské politiky jednotlivých zemí a zvýšení konkurenceschopnosti v prostředí globální ekonomiky. Členy unie jsou v současnosti Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán a Rusko, přičemž řada dalších států projevila o členství zájem. Prezident Almazbek Atambajev si od vstupu do EEU sliboval rozvoj národního obchodu a hospodářství.³⁰

K situaci v Iráku, nová mise SBOP

Popis problematiky

Po několika desetiletích plných násilí a ozbrojených konfliktů dává úspěšný postup proti Islámskému státu Iráku naději na mírovou budoucnost. Země nicméně stále čelí několika

²⁶ Observers see "significant and numerous" problems at Kyrgyzstan vote. Reuters.com [online], 16/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <https://in.reuters.com/article/kyrgyzstan-election/observers-see-significant-and-numerous-problems-at-kyrgyzstan-vote-idINKBN1CL19E>.

²⁷ Statement by the Spokesperson on the Presidential elections in the Kyrgyz Republic. EEAS.europa.eu [online], 16/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34001/statement-spokesperson-presidential-elections-kyrgyz-republic_en.

²⁸ Kyrgyz Republic: EU to launch negotiations on new agreement. Consilium.europa.eu [online], 09/10/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/09-kyrgyz-republic-launch-negotiations/>.

²⁹ EU-Kyrgyz Republic relations. EEAS.europa.eu [online], 15/02/2017 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/4079/eu-kyrgyz-republic-relations_en.

³⁰ Кремль приветствует вступление Киргизии в ЕАЭС. TASS.ru [online], 21/05/2015 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <http://tass.ru/politika/1984752>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

naléhavým hrozbám pro národní bezpečnost, jako jsou terorismus, korupce, politická nestabilita či etnická a sektářská polarizace. Jako nový potenciální zdroj konfliktu se objevila otázka iráckého Kurdistanu a snahy o vytvoření samostatného státu. EU se jako dlouhodobý partner Iráku snaží napomoci stabilitě a rozvoji země především podporou v oblasti bezpečnosti, boje proti terorismu, stabilizace oblastí osvobozených od IS, realizace politických reforem a řešení humanitární krize.³¹

Postup proti IS

Ke konci září ztratil IS 79 % iráckého území, které kontroloval v srpnu 2014. Hlavní porážku utrpěl od irácké armády podporované globální koalicí v provincii Anbár a v okolí Havídži. Samotná Havídža pak byla iráckými jednotkami definitivně dobyta 5. října. Osvobození Havídži spolu s osvobozením Mosulu (červenec 2017) a Tal Afar (srpen 2017) demonstruje pokroky dosažené v boji proti IS. Dne 26. října byla dále zahájena ofenziva k osvobození poslední bašty IS v Iráku – města Al-Qa'im na hranicích se Sýrií. Během října se tedy irácké armádě spolu s globální koalicí podařilo osvobodit přibližně 95 % území dříve kontrolovaného IS. Zatímco jsou postupně ničeny zbývající kapacity IS, je třeba věnovat mnoho úsilí k upevnění moci a udržení vlivu na již osvobozených územích.³²

Jednání v institucích EU

Dne 12. října schválila EK balíček na podporu Iráku v hodnotě 60,4 milionu EUR pro stabilizaci oblastí osvobozených od IS, která má být prvním krokem k usmíření a umožnění návratu velkému množství vnitřně vysídlených osob. Spolu s humanitární pomocí se tak celková finanční podpora od počátku krize vyšplhala na 608,4 milionu EUR. Stabilizační balíček zahrnuje 50,4 milionu EUR na obnovu základních služeb, opravu veřejné infrastruktury a obnovu ekonomické aktivity pomocí grantů pro malé podniky, což bude realizováno prostřednictvím Rozvojového programu OSN (UNDP). Další 10 milionů EUR je určeno na podporu Centra pro odstraňování min (UNMAS). Vyčištění zaminovaných území by mělo umožnit návrat více než 3 milionům vnitřně vysídlených osob.³³

Rada pro zahraniční věci (FAC) dne 16. října zahájila novou poradní misi EU na podporu reformy bezpečnostního sektoru v Iráku (*EUAM Iraq*). Spuštění mise bylo odsouhlaseno 17. července v reakci na žádost iráckých orgánů o podporu při realizaci reformy civilního bezpečnostního sektoru. Mise má za úkol asistovat iráckým orgánům při realizaci určitých aspektů Irácké národní bezpečnostní strategie, jejímž cílem je vytvořit státní instituce schopné zajistit mír a bezpečnost v souladu se zásadami práva a standardy ochrany lidských práv. Šéfem mise byl jmenován Markus Ritter, který povede tým 35 unijních expertů. Rozpočet mise na jeden rok činí 14 milionů EUR.³⁴ Mise by měla být vyslána do Bagdádu do konce roku a její úvodní mandát bude trvat do 17. října 2018.

Hlavní úkoly mise *EUAM Iraq* jsou následující:

- **Poskytování poradenství iráckým orgánům při provádění irácké vnitrostátní bezpečnostní strategie** – konkrétně podpora Národního protiteroristického výboru při realizaci Národní strategie boje proti terorismu, podpora ředitelství Ministerstva vnitra pro plánování při koncipování institucionálních

³¹ ESVC: EU response to Iraq crisis, 20/09/2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z:

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu-iraq_fact_sheet.pdf.

³² The Global Coalition Against Daesh. NEWS, 2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z:

<http://theglobalcoalition.org/en/news/>.

³³ EK: EU steps up its assistance for the stabilisation of Iraq, 12/10/2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3782_en.htm.

³⁴ Rada EU: Iraq: Council launches a civilian CSDP mission to support security sector reform, 16/10/2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/16/iraq-csdp-mission/>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

reforem v rámci Národní bezpečnostní strategie a pomoc s vypracováním Národní strategie boje proti organizované trestné činnosti (mise zajistí, aby strategie zahrnovala boj proti nelegální migraci, nelegálnímu obchodování se zbraněmi a drogami, kyberkriminalitě a nedovolenému obchodování s kulturními statky a jejich ničení).

- **Analýza a identifikace příležitosti pro možné další zapojení Unie v dlouhodobém horizontu v souvislosti s potřebami reformy bezpečnostního sektoru v Iráku** – konkrétně zpracování přehledů probíhajících činností na podporu civilního bezpečnostního sektoru (včetně bezpečnosti hranic) a identifikace projektů, do nichž by se mohla Unie zapojit.
- Pomoc delegaci Unie v Iráku při koordinaci podpory poskytnuté Uní a členskými státy.³⁵

Mise bude navíc úzce spolupracovat se všemi relevantními aktéry na místě (zejména s delegací Unie v Iráku, Rozvojovým programem OSN, NATO a Globální koalicí proti IS).

Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová informovala v telefonickém hovoru 16. října iráckého premiéra Hajdara Abádího o zahájení mise. Předmětem rozhovoru byly také střety s islamisty v Kirkúku či dopady referenda o nezávislosti iráckého Kurdistanu.³⁶

Zasedání FAC: Severní Korea, lidská práva

Popis problematiky

Rada pro zahraniční věci (Foreign Affairs Council, FAC) se na svém zasedání 16. října zabývala tématy geografické i funkční povahy:

- Íránský jaderný program;
- Situace na Korejském poloostrově;
- Myanmar/Barma;
- Lidská práva ve světě v roce 2016.

Severní Korea

Na zasedání Rady dne 16. října došlo k přijetí vlastních omezujících opatření EU. Tato omezující opatření zavádí vlastní nástroje, kterými chce EU ovlivnit chování severokorejského režimu, aby se vzdal svého jaderného a raketového programu. Omezující opatření se týkají několika oblastí:

- Kompletní zákaz investic ve všech sektorech (dosud platil tento zákaz pouze v sektorech jaderných a konvenčních zbraní, hornictví, chemickém průmyslu, metalurgii a zpracování kovů a letecké a kosmické technologie);
- Kompletní zákaz dovozu a dodávek ropy a souvisejících produktů;
- Snížení remitentních plateb na 5 tisíc EUR z důvodu existujícího podezření, že tyto platby slouží k financování jaderného a raketového programu země.

Ministři dále souhlasili s tím, že na národní úrovni nebude docházet k prodlužování pracovního povolení pro státní příslušníky Korejské lidově-demokratické republiky. Rovněž se shodli, že se více zasadí o prosazování naplňování již existujících omezujících opatření.

Dále došlo k zařazení tří osob a šesti právnických osob a institucí na již existující sankční seznamy.³⁷

---

³⁵ Rada EU: ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2017/1869 ze dne 16. října 2017 o poradní misi Evropské unie na podporu reformy bezpečnostního sektoru v Iráku (EUAM Iraq) [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32017D1869>.

³⁶ ESVČ: Federica Mogherini held a phone call today with the Prime Minister of Iraq Haider al-Abadi, 16/10/2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34031/federica-mogherini-held-phone-call-today-prime-minister-iraq-haider-al-abadi_en.

³⁷ North Korea: EU adopts new sanctions. Consilium.europa.eu [online], 16/10/2017 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/16/north-korea-sanctions/>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

O situaci na Korejském poloostrově a dvoustranné spolupráci (obchodní i bezpečností) jednala 19. října vysoká představitelka Mogheriniová s jihokorejskou ministryní zahraničí Kang Kyung-wha. Shodly se na potřebě řešit severokorejský jaderný program a situaci na poloostrově mírovou cestou a formou dialogu. Vysoká představitelka informovala o zavedení vlastních sankcí EU, které mají přispět ke zvýšení diplomatického a ekonomického tlaku na severokorejský režim. Jednání se také dotklo dohody o íránském jaderném programu a jejích implikací pro situaci na Korejském poloostrově.³⁸

Dosavadní činnosti OSN a FAC ve vztahu k situaci na Korejském poloostrově byly podpořeny též závěry Evropské rady z 19. října.³⁹

Lidskoprávní situace ve světě

Lidská práva a jejich univerzální prosazování po celém světě jsou pro EU stěžejními oblastmi zájmu. Obě témata jsou obsažena v globální strategii EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (EUGS). Kromě zájmu o témata jako taková EU usiluje o budování stability a odolnosti jednotlivých partnerských a třetích zemí.⁴⁰ V roce 2015 došlo k přijetí Akčního plánu EU pro lidská práva, který upřesňuje konkrétní kroky a opatření směřující k naplnění strategického rámce EU pro lidská práva a demokracii (představeného v roce 2012). Vlastní akční plán byl Radou přijat na roky 2015–2019.⁴¹ Rada se zabývala výroční zprávou o lidských právech a demokracii ve světě v roce 2016. Ministři se věnovali nástrojům a rámcům, které EU může pro podporu lidských práv využít. Nejdůležitější rámec jsou tematické strategie pro jednotlivé země, za jejichž naplňování jsou zodpovědné jednotlivé delegace EU v daných partnerských a třetích státech. Dalším rámcem jsou politické dialogy, v rámci nichž se EU věnuje jednotlivým partnerským státům. Posledním rámcem bez konkrétního geografického vymezení je Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR). V roce 2016 bylo prostřednictvím EIDHR financováno projektů za 82,01 milionů EUR. Další činnost EU probíhá na nadnárodní úrovni (v rámci multilaterálních fór). Zpráva se věnuje lidskoprávní situaci v loňském roce v jednotlivých regionech a zemích a podle jednotlivých témat.⁴² Ministři se dále věnovali aktualizaci akčního plánu pro lidská práva. Ministři zdůraznili význam akčního plánu pro prosazování lidských práv celosvětově a jeho součást v rámci dalších nástrojů a iniciativ zařazených pod SZBP. Ministři ocenili a zdůraznili dosavadní činnost a vyzvali k jejímu pokračování. EU podporuje univerzální lidská práva s celosvětovou aplikovatelností. Ministři dále vyzvali všechny aktéry, aby se na prosazování lidských práv podíleli. Rovněž uvedli, že lidská práva budou stěžejní prioritou i po roce 2019.⁴³

³⁸ Federica Mogherini met the Foreign Minister of the Republic of Korea Kang Kyung-wha. EEAS.europa.eu [online], 20/10/2017 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34289/federica-mogherini-met-foreign-minister-republic-korea-kang-kyung-wha_en.

³⁹ European Council meeting (19 October 2017) – Conclusions. Consilium.europa.eu [online], 19 October 2017 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>.

⁴⁰ *Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe* [online]. Dostupné z: https://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_review_web.pdf.

⁴¹ Council Conclusions on the Action Plan on Human Rights and Democracy 2015 – 2019. EC.europa.eu [online], 20 July 2015 [cit. 2017-10-25]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/action-plan-on-human-rights-and-democracy-2015-2019_en.pdf.

⁴² Eu Annual Report On Human Rights And Democracy In The World In 2016. Consilium.europa.eu [online], 16 October 2017 [cit. 2017-10-25]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/pdf/171016-AR-on-human-rights-and-democracy-in-the-world-in-2016_pdf/.

⁴³ Council Conclusions On The Mid-Term Review Of The Action Plan On Human Rights And Democracy. Consilium.europa.eu [online], 16 October 2017 [cit. 2017-10-25]. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/pdf/171016-CC-human-rights-and-democracy_pdf/.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

FAC: uprchlická krize v Myanmaru/Barmě a Bangladéši

Popis problematiky

Humanitární krize v Myanmaru a Bangladéši pokračuje. Podle údajů z konce října 2017 uprchlo od 25. srpna z Arakanského státu více než 607 tisíc muslimských Rohingů a v sousední Bangladéši se jich tak v současnosti nachází zhruba 820 tisíc.⁴⁴ Celková populace Rohingů v Myanmaru se před vypuknutím poslední z řady krizí odhadovala na 0,8 až 1,2 milionu. Záminkou pro zásah armády se staly útoky na policejní stanice a vojenská stanoviště ze strany Rohingů. Podle generálního tajemníka OSN Antonia Guterrese měl následný vojenský zákrok formu etnické čistky. Vysoká představitelka Federica Mogheriniová v té souvislosti prohlásila, že myanmarská vláda, vedená Národní ligou za demokracii v čele s Aun Schan Su Ťij, má neprodleně zahájit řešení rohingské otázky na základě doporučení mezinárodní Poradní komise pro Arakanský stát (tzv. Annanovy zprávy), což znamená v první řadě zrovnoprávnit dosud bezprávné rohingské obyvatelstvo, odstranit jeho diskriminaci, zlepšit životní úroveň, zajistit rovný přístup ke vzdělání a sociálním službám apod.⁴⁵

O masivním porušování lidských práv hovoří i americké ministerstvo zahraničí. Podle Rexe Tillersona nese hlavní zodpovědnost za zákrok vůči Rohingům armádní velení. Nevyloučil možnost uvalení selektivních sankcí na představitele armády. Američané také přerušili spolupráci s armádou v Arakanském státě.⁴⁶ Předseda Mezinárodního výboru Červeného kříže Peter Maurer prohlásil, že se situace v regionu vymyká z rukou a upozornil na skutečnost, že Myanmar znemožňuje činnost všech humanitárních organizací s výjimkou Červeného kříže.⁴⁷ To ostatně na říjnovém setkání kritizovali i ministři zemí EU.

Jednání v institucích EU

Stanovisko EU zopakovala vysoká představitelka Mogheriniová během telefonického hovoru se Su Ťij 18. října, v rámci něhož ji také informovala o závěrech jednání Rady pro zahraniční věci (FAC), které se konalo týž den.⁴⁸ Ministři konstatovali, že dochází k masivnímu porušování lidských práv a snahám o vyhnání rohingské menšiny ze země. Vyzvali vládu, aby zastavila probíhající vojenské operace a ve spolupráci se sousedními státy se zasadila o návrat uprchlíků a jejich plné zrovnoprávnění s většinovou populací. Rada rovněž rozhodla o přehodnocení spolupráce ve vojenské oblasti a připustila přijetí dalších opatření v případě, že neuspokojivý stav bude pokračovat.⁴⁹

---

⁴⁴ Situation Report: Rohingya Refugee Crisis. Reliefweb.int [online], 29/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/171029_weekly_iscg_sitrep.pdf.

⁴⁵ Viz též Přehled SZBP 9/2017, s. 10–11. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=138312>.

⁴⁶ U.S. says it is considering sanctions over Myanmar's treatment of Rohingya. Reuters.com [online], 24/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: <https://in.reuters.com/article/myanmar-rohingya-usa/u-s-says-it-is-considering-sanctions-over-myanmars-treatment-of-rohingya-idINKBN1CT04J>.

⁴⁷ Myanmar's Rohingya crisis 'spinning out of control': aid officials. Reuters.com [online], 26/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-rohingya-aid/myanmars-rohingya-crisis-spinning-out-of-control-aid-officials-idUSKBN1CV2VK>.

⁴⁸ Federica Mogherini spoke to State Counsellor of the Union of Myanmar Daw Aung San Suu Kyi. EEAS.europa.eu [online], 18/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34149/federica-mogherini-spoke-state-counsellor-union-myanmar-daw-aung-san-suu-kyi_en.

⁴⁹ Myanmar/Burma: Council adopts conclusions. Consilium.europa.eu [online], 16/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/16/myanmar-burma-conclusions/>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Ženevská konference o Rohinzích

Dne 23. října se na ministerské úrovni konala v Ženevě konference, která byla uprchlické krizi v regionu věnována a na které se jednotliví účastníci zavázali k poskytnutí příslušné finanční pomoci. Zorganizoval ji Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) a Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA) s podporou EU a kuvajtské vlády. EU přislíbila 30 milionů eur na podporu uprchlíků z řad Rohingů v Bangladéši, díky čemuž celková finanční podpora pro rohingskou komunitu v obou zemích v tomto roce přesáhne 51 milionů EUR. Od roku 2010 EU poskytla více než 76,5 milionu eur na humanitární pomoc v Arakanském státě; dalších 38 milionů od roku 2007 alokovala na základní potřeby Rohingů v uprchlických táborech v Bangladéši.⁵⁰ Celková výše finanční podpory, k níž se účastníci ženevské konference zavázali, činí 360 milionů dolarů.⁵¹

Posilování obrany a bezpečnosti EU: vnitřní bezpečnost, PeSCo, CARD

Posilování vnitřní bezpečnosti

Dne 18. října představila EK 11. zprávu o bezpečnostní unii, v níž jsou obsažena konkrétní opatření, jejichž zavedením by mělo dojít k posílení především vnitřní bezpečnosti EU.⁵² Jedná se o tato opatření:

- Ochrana veřejných prostor spočívá ve financování urbánních projektů, v rámci nichž dojde k výstavbě bezpečnostních prvků ve městech. Dále v této oblasti dojde k přípravě metodických materiálů a výměny zkušeností v rámci platformy odborníků, kterou chce EK zřídit v listopadu. Setkání této platformy bude probíhat společně s cvičeními směřujícími k přípravě na případné útoky. Rovněž se navrhuje zlepšení spolupráce mezi zástupci samosprávy a soukromého sektoru pro zlepšení koordinace bezpečnostních opatření ve veřejném prostoru (kulturní akce, obchodní prostory).
- EK dále představí akční plán připravenosti, odolnosti a koordinace proti chemickému, biologickému, radiologickému a jadernému nebezpečí.
- EK se dále zaměří na zavádění opatření snižující možnosti teroristů páchat činy prostřednictvím podomácku vyrobených výbušnin (snižování možností pořízení součástek pro domácí výrobu trhavin a výbušnin a jejich dostupnost v běžné malo- i velkoobchodní síti), podporu orgánům činným v trestním řízení a snižování možností financování terorismu.
- Posílení bezpečnostního rozměru by mělo být obsaženo ve vnější činnosti EU. Rada umožnila zahájení jednání o spolupráci mezi Europolem a partnerskými zeměmi za účelem výměny osobních údajů a kontroly cestujících do EU.

Zavádění opatření souvisejících s obranou

Posilování obranné dimenze EU představuje jeden z trendů, který se mezi agendu na nejvyšší úrovni dostal v souvislosti s představením Globální strategie EU pro společnou zahraniční a

⁵⁰ The EU pledges additional €30 million for the Rohingya crisis at Geneva donors' conference. Europa.eu [online], 23/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4086_en.htm

⁵¹ Pledging Conference for the Rohingya Refugee Crisis. UNOCHA.org [online], 23/10/2017 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/sites/unocha/files/Pledge%20announcements%20Bangladesh%20Pledging%20Conference%2023%20Oct.pdf>

⁵² Security Union: Commission presents new measures to better protect EU citizens. Europa.eu [online], 18 October 2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3947_en.htm.

Další informace k tématu jsou dostupné Questions & Answers: Security Union — Commission presents anti-terrorism package to better protect EU citizens. Europa.eu [online], 18 October 2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3982_en.htm.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

bezpečnostní politiku v loňském roce.⁵³ Rozvoj obranných kapacit EU je v EUGS stanoven v podobě tří priorit:

- Reakce na vnější krize;
- Budování vnitřních kapacit členských států k posilování vlastní obranyschopnosti i obranyschopnosti EU jako celku;
- Ochrana a obrana EU a jejích obyvatelů prostřednictvím vnější činnosti.

V oblasti obrany a bezpečnosti v současnosti probíhá několik trendů. Na podzim letošního roku proběhne první **roční revize o obraně** (*coordinated annual review on defence*, CARD). Tato procedura má sloužit ke koordinovanému posuzování, slaďování a vytváření národních obranných strategií a jejich naplňování za účelem identifikace potřeb jednotlivých členských států i celku, využití úspor z rozsahu při pořizování technologií a vybavení.⁵⁴ První zpráva z revize je očekávána na začátku příštího roku.

Dále probíhá shromažďování jednotlivých projektů, k nimž se členské státy chtějí přihlásit v rámci permanentní strukturované spolupráce (PESCO). Tato fáze měla proběhnout v září letošního roku. K oficiálnímu spuštění prvních projektů má podle rozhodnutí Evropské rady dojít v prosinci letošního roku. Vlastní hlasování o spuštění jednotlivých projektů v rámci PESCO bude na základě kvalifikované většiny.⁵⁵

V prosinci letošního roku rovněž proběhne zhodnocení kapacit EU pro rychlou reakci na nastalé krize a konflikty a jejich řešení prostřednictvím civilních misí. Zmíněné hodnocení by se mělo týkat počtů a složení civilních expertů, které by EU v případě nutnosti chtěla vyslat na civilní mise. Zároveň proběhlo hodnocení současného stavu bojových skupin EU s cílem překonat na úrovni členských států problémy, které představují hlavní překážky, proč zatím nedošlo k jejich vyslání. Včetně návrhů zlepšení mechanismu vyslání a nasazení bojových skupin EU se rovněž bude jednat o možnostech financování prostřednictvím mechanismu Athena.⁵⁶

Tématem obrany se zabývala na říjnovém zasedání také Evropská rada. Uvíjala postup v oblasti shromažďování projektů pro PESCO. Dále potom vyzvala členské státy k přijetí opatření pro adekvátní financování projektů v rámci Evropského obranného fondu, především pro zlepšení společného zvyšování obranných kapacit prostřednictvím pořizování obranného vybavení a technologií.⁵⁷

---

⁵³ K tomu viz blíže Přehled SZBP 6/2016, s. 11. ISSN 2533-4263. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=93678>.

⁵⁴ Blíže k proceduře CARD viz The CARD on the EU defence table. Europa.eu [online], April 2017 [cit. 2017-11-06]. Dostupné z: <https://europa.eu/globalstrategy/en/file/766/download?token=Tqenu1Fh>.

⁵⁵ Permanent Structured Cooperation (PESCO) – Factsheet. EEAS.europa.eu [online], 19/10/2017 [cit. 2017-11-06]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34226/permanent-structured-cooperation-pesco-factsheet_en.

⁵⁶ Implementation Plan on Security and Defence – Factsheet. EEAS.europa.eu [online], 19/10/2017 [cit. 2017-11-06]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34215/implementation-plan-security-and-defence-factsheet_en.

⁵⁷ European Council meeting (19 October 2017) – Conclusions. Consilium.europa.eu [online], 19 October 2017 [cit. 2017-11-02], s. 9–10. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>.

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz